

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) G. B., b) nezl. G. A., c) nezl. G. R.**, zast. JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem, se sídlem Rumunská 28, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 24, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 4. 2014, č. j. 32 A 34/2014 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 16. 3. 2014, č. j. KRPB-68710-30/ČJ-2014-060027-50A, žalovaná rozhodla o zajištění žalobce a) podle § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem předání podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“). Žalovaná stanovila dobu zajištění na šedesát dnů. V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že žalobce a) byl se svými dvěma dětmi, žalobci b) a c), kontrolován hlídkou Policie České republiky v železniční stanici ČD Břeclav. Žalobce během kontroly předložil pouze průkaz žadatele o azyl na území Maďarska, a proto policisté žalobce a) zajistili podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce a) před svým zajištěním odcestoval společně s žalobci b) a c) z Kosova do Maďarska, kde požádali o azyl a následně byli umístěni do tábora pro uprchlíky. Žalobci tento tábor opustili den před zajištěním žalobce a) v České republice. Žalobce a) policistům sdělil, že chtěl s dětmi přibližně na dva dny navštívit Berlín a poté se vrátit do Maďarska. Žalovaná

z nastíněných skutkových okolností učinila závěr, že k posouzení žádosti o azyl je příslušná Maďarská republika, a proto zahájila řízení o předání žalobců do Maďarska na základě Dublinského nařízení. Žalovaná konstatovala, že žalobci neoprávněně vstoupili na území České republiky, z čehož dovodila povinnost za daných okolností zajistit žalobce a) podle zákona o pobytu cizinců do doby realizace jeho předání do Maďarské republiky. Žalovaná před zajištěním žalobce a) zkoumala, zda nelze využít mírnější opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, přičemž došla k závěru, že tato opatření nebylo možné využít, neboť žalobce nemá dostatečné finanční prostředky a z průběhu jeho cesty i vyjádření je zřejmé, že nemá a neměl v úmyslu pobývat v České republice. Žalovaná dále vyloučila, že by předání žalobce a) do Maďarska bránily jakékoli překážky, a současně také vyloučila, že by bylo možné žalobci umožnit dobrovolný návrat do Maďarska, neboť Maďarsko nesousedí s Českou republikou a žalobce a) během řízení nebyl schopen předložit letenku pro přímou cestu do tohoto státu. Žalovaná na závěr konstatovala, že stanovená doba zajištění odpovídá době, která byla v minulosti potřebná pro úspěšné předání cizinců maďarským veřejným orgánům.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 18. 4. 2014, č. j. 32 A 34/2014 - 33, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované, která byla podána žalobci a), b) a c). Krajský soud označil tvrzení žalobce, že vycestoval vlakem z Maďarska s úmyslem navštívit na několik dnů příbuznou v Berlíně jako účelové, neboť v protokolu o vysvětlení, který je součástí správního spisu, žalobce uvedl, že v Evropě nemá žádné příbuzné. Krajský soud konstatoval, že nemůže vyhovět požadavku žalobců, aby byli okamžitě přesunuti do přijímacího nebo pobytového střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu, neboť to nepatří do jeho kompetence, ani do kompetence žalované. K tomu také krajský soud dodal, že žalobci nejsou a nebyli žadateli o mezinárodní ochranu v České republice ve smyslu § 2 odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, a nemohou se domáhat umístění v zařízeních pro žadatele o azyl. Žalobci totiž nepodali žádost o mezinárodní ochranu v České republice a současně jim takové postavení nelze přiznat ani na základě Dublinského nařízení.

Krajský soud zdůraznil, že žalobcům b) a c) neupírá jejich aktivní legitimaci, přičemž se odvolal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54. Krajský soud uvedl, že přezkoumal napadené rozhodnutí i z hlediska žalobních námitek ve vztahu k žalobcům b) a c) a vyslovil, že tito žalobci ve věku 3 a 6 let nemohli rozpoznat následky jednání jejich zákonného zástupce, tj. žalobce a), z čehož vyplývá, že nemohli být napadeným rozhodnutím zajištěni a nemohli mu ani zabránit. Krajský soud dodal, že ochranu nezletilým dětem poskytuje § 140 zákona o pobytu cizinců. Porušení práva tedy nelze shledat v samotné skutečnosti, že žalobci b) a c) nebyli uvedeni v rozhodnutí o zajištění žalobce a). Krajský soud uvedl, že žalovaná rozhodla o zajištění žalobce a) v souladu s § 129 zákona o pobytu cizinců a ve smyslu čl. 28 Dublinského nařízení, a to nejen z důvodů předání, ale také proto, že se dopustil neoprávněného vstupu na území České republiky. Krajský soud se dále vyjádřil k žalobní námitce, podle které zajištění žalobce a) nebylo v souladu s nejlepším zájmem dítěte. Poukázal na skutečnost, že sám žalobce a) vyjádřil obavu, že v případě zrušení rozhodnutí žalované by se s nezletilými dětmi ocitl bez prostředků, bez ubytování a bez možnosti návratu do Maďarska. Krajský soud rovněž poukázal na tvrzení žalované, že během pobytu nezletilých žalobců b) a c) v zajišťovacím zařízení jim byla poskytnuta veškerá možná péče, včetně společného ubytování s žalobcem a), přičemž takováto péče by byla mimo zařízení pro zajištění cizinců nerealizovatelná. Krajský soud se neztotožnil s tvrzením žalobců o nesprávné interpretaci Dublinského nařízení ohledně dobrovolného návratu. Uvedl, že v daném případě nemohlo být přistoupeno k této formě návratu, neboť Maďarsko není sousední zemí České republiky a žalobci neměli dostatek prostředků k dobrovolnému návratu prostřednictvím letecké dopravy.

pokračování

Proti tomuto rozsudku podali žalobci (dále též „stěžovatelé“) včasnou kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní uvedli, že umístěním stěžovatelů b) a c) do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová došlo ke zbavení jejich osobní svobody, na čemž nic nemění ani tvrzení krajského soudu a žalované, že stěžovatelé b) a c) mohli se souhlasem otce, tj. stěžovatele a), zařízení teoreticky opustit. Stěžovatelé dále poukazují na to, že ve smyslu rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 1. 2010, ve věci Muskhadzhieva a další proti Belgii, č. 41442/07, a rozhodnutí ze dne 19. 1. 2012, ve věci Popov proti Francii, č. 39472/07, děti umístěné v zařízení pro zajištění cizinců společně se svými zajištěnými rodiči nemohou objektivně opustit toto zařízení, protože fakticky nemají kam jinam jít, čímž jsou zbaveny osobní svobody ve smyslu čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“). Stěžovatelé se domnívají, že nezletilí stěžovatelé b) a c) byli objektivně zbaveni svobody, neboť byli pod stálým dohledem bezpečnostní služby, v uzavřeném prostoru zajišťovacího zařízení, izolováni od vnějšího prostředí, bez kontaktu s jinými dětmi a rodinami, a to nepřetržitě po dobu dvou měsíců, takže museli vnímat pobyt v zařízení pro zajištění cizinců jako nezvratný.

Stěžovatelé dále poukázali na to, že vzhledem k extrémní zranitelnosti dětí mají státní orgány povinnost zkoumat, zda je jejich umístění do zajišťovacího zařízení poslední možností, pro kterou neexistuje jiná alternativa. Stěžovatelé odkázali na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, publ. pod č. 104/1991 Sb. (dále jen „Úmluva o právech dítěte“), podle kterého musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoliv činnosti týkající se dětí. Stěžovatelé přitom poukázali na zprávu Výboru OSN pro práva dítěte, podle které zajištění dítěte v důsledku pobytového statusu jejich rodičů není v souladu s nejlepším zájmem dítěte, a na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Popov proti Francii, podle kterého nelze posuzovat nejlepší zájem dítěte pouze podle zájmu na udržení rodiny pohromadě, ale je třeba hledat alternativní možnosti řešení tak, aby bylo zajištění nezletilých osob až poslední možností. Stěžovatelé namítli, že žalovaná zkoumala využití mírnějších opatření jenom v rozsahu § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, přičemž se nezabývala možností jejich umístění v přijímacím nebo pobytovém středisku pro žadatele o mezinárodní ochranu. Stěžovatelé odmítli argument krajského soudu, že nejsou žadateli o mezinárodní ochranu v České republice jako přepjatý formalismus, který nezohledňuje práva nezletilých dětí. Umístění stěžovatelů b) a c) do zařízení pro zajištění cizinců porušilo jejich právo podle čl. 3 Úmluvy nebýt mučen a podrobován nelidskému nebo ponižujícímu zacházení a trestu. Podle stěžovatelů nebyly materiální podmínky v zařízení pro zajištění cizinců přizpůsobeny pobytu stěžovatelů ve věku 3 a 6 let. V zařízení se v dané době nenacházely další děti, a přestože stěžovatelé b) a c) nenavštívily psychologa, není pochyb o tom, že pobyt v zařízení zanechal negativní vliv na jejich fyzickém a duševním vývoji. V této souvislosti také stěžovatelé poukázali na skutečnost, že v zařízení pro zajištění cizinců strávili padesát dnů. V důsledku výše uvedených skutečností podle stěžovatelů došlo rozhodnutím o zajištění k zásahu do jejich práva na rodinný život podle čl. 8 Úmluvy. Stěžovatelé b) a c) uzavřeli, že s nimi navzdory rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, a rozsudku ze dne 17. 4. 2014, č. j. 2 Azs 58/2014 - 28, nebylo jednáno jako s účastníky řízení o zajištění, čímž mělo dojít k zásahu do jejich práv a upření práva na přístup k soudu. Na základě všech výše uvedených skutečností stěžovatelé navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek a rozhodnutí žalované zrušil.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, na která poukazují stěžovatelé, jsou založena především na skutečnosti, že nezletilí doprovázející své zajištěné rodiče, byli ubytováni v uzavřeném středisku, které bylo určeno výlučně pro dospělé. Právě tyto podmínky byly podle žalované důvodem, proč Evropský soud pro lidská práva konstatoval porušení čl. 3 a 5 Úmluvy. Evropský soud pro lidská práva

podle žalované v žádném ze svých rozhodnutí neuvedl, že by umístění nezletilých žadatelů o azyl společně s rodiči v uzavřených centrech, v nichž jsou vytvořeny podmínky pro pobyt dětí, mohlo být v rozporu s Úmluvou. Žalovaná odmítla tvrzení stěžovatelů, že by v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová nebyly vhodné podmínky pro děti, přičemž uvedla, že zařízení je pod stálým dohledem Veřejného ochránce práv, a dále odkázala na přílohu ke svému vyjádření, která obsahuje informaci Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra o podmínkách, v nichž byli ubytováni stěžovatelé b) a c). Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra v tomto dokumentu konstatovala, že stěžovatelé b) a c) se svým otcem bydleli v samostatném pokoji s vlastním sociálním zařízením a jídelním koutem. Zařízení pro zajištění cizinců je sice vybaveno dětskými postýlkami, nicméně stěžovatel a) o ně nežádal, ačkoliv byly připraveny k použití ve vedlejší pokoji. Po dobu pobytu stěžovatelů v zajišťovacím zařízení byly ve společenské místnosti téže budovy umístěny hračky z dětského centra. Ve stejné budově byla umístěna také výtvarná dílna, šicí dílna, knihovna a kinosál. Po dobu pobytu stěžovatelů byly v kinosále promítány dětské filmy a pohádky. V další budově areálu Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová je rovněž přístupné dětské centrum a venkovní dětské hřiště. Podle pracovníků Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra stěžovatelé navštěvovali každý den vnější, popřípadě vnitřní část dětského centra pod vedením pedagoga volného času. Během pobytu v zařízení pro zajištění cizinců byli stěžovatelé b) a c) na výletě na farmě, kde byl organizován zvláštní program pro děti. Stravování stěžovatelů b) a c) probíhalo 5 x denně v jídelně, ačkoliv stěžovatel mohl požádat o donášku jídla na pokoj. Podle informací Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra děti nevykazovaly známky nespokojenosti, stresu či pláče. Klient si pobyt v zařízení pochvaloval. Ve zbývajících částech svého vyjádření žalovaná zopakovala argumenty, které již dříve uvedla v odůvodnění svého rozhodnutí.

Stěžovatelé v replice k tomuto vyjádření sdělili, že zajišťování rodin s dětmi shledávají, bez ohledu na vytvořené podmínky, a priori v rozporu s čl. 3 a 8 Úmluvy, přičemž se odvolali na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Muskhadzhiyeva a další proti Belgii, Popov proti Francii, čl. 37 Úmluvy o právech dítěte, právní řády Maďarska, Itálie a Irska, popřípadě právní praxi Belgie, Kypru a Malty. Podotkli, že jejich zajištění nelze ospravedlnit snahou pracovníků či podmínkami pro pobyt dětí, které v tomto zařízení vytvořila Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra. Stěžovatelé zopakovali, že na ně bylo možné pohlížet jako na žadatele o azyl ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2013, č. j. 4 Azs 11/2013 - 20. Nad rámec těchto tvrzení rovněž uvedli, že podmínky v belgickém zajišťovacím zařízení, o kterém bylo pojednáno v řízení před Evropským soudem pro lidská práva ve věci Muskhadzhiyeva a další proti Belgii, jsou srovnatelné s podmínkami v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová. Stěžovatelé rovněž poukázali na vyjádření a zprávy mezinárodních organizací k problematice zajišťování rodin s dětmi.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelé uplatnili v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti označili stěžovatelé důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „*[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzení nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*“ Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. „*[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzení vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení*

pokračování

před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.“

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatelů, že bylo povinností žalované zkoumat nejen využití opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, ale také dalších alternativ, kterými mělo být přemístění cizinců do příjímacího nebo pobytového střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že podle § 130 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[r]ozhodnutí o zajištění cizince se zpravidla vykonává v zařízení“, přičemž „zařízení“ představuje legislativní zkratku podle § 18 písm. d) bod 2 zákona o pobytu cizinců, jíž je míněno zařízení pro zajištění cizinců. Slovo zpravidla v § 130 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ovšem nelze interpretovat tak, že by správní orgán mohl zcela libovolně uvážit, kam zajištěné osoby umístí. Tomuto závěru ostatně odpovídá znění důvodové zprávy k zákonu o pobytu cizinců, podle něž „[i]nstitut zajištění, aplikovaný vůči cizincům, má za cíl zejména zabránit cizinci v narušování veřejného pořádku, tj. porušování zákona protiprávním jednáním trvajícím či opakovaným, maření výkonu úředních rozhodnutí a současně zabezpečit dosažitelnost cizince pro realizaci správního vyhoštění jako opatření, které má za cíl vycestování cizince, jehož pobyt na území je v rozporu se zákonem.“ Vzhledem k účelu zajištění je tedy zřejmé, že jej nelze realizovat kdekoliv, ale pouze v místě se specifickou kombinací podmínek. Důvodová zpráva k zákonu o pobytu cizinců k tomu dále uvádí: „Vytváří se podmínky pro to, aby zařízení svým vnitřním režimem byla srovnatelná s příjímacími středisky azylových zařízení s rozdílem, že cizinec nemá právo toto zařízení v průběhu zajištění opustit (jen ze zákonných důvodů).“ Slovo „zpravidla“ je tak v případě ustanovení § 130 odst. 1 zákona o pobytu cizinců třeba interpretovat s ohledem na možnost policisty krátkodobě zajistit cizince v policejní cele ve smyslu § 27 a § 28 písm. a) zákona o Policii České republiky. Správní orgán umístí cizince do zařízení pro zajištění cizinců, ledaže by byl umístěn do cely podle zákona o Policii České republiky. Přitom nelze vyloučit nezbytné výjimky spočívající například v nutnosti hospitalizovat cizince apod. Nejvyšší správní soud nepřistoupil na argumentaci, podle které bylo možné umístit stěžovatele do příjímacího či pobytového střediska s odůvodněním, že se jedná o žadatele o mezinárodní ochranu. První věta § 2 odst. 5 zákona o azylu stanoví, že „[ž]adatelem o udělení mezinárodní ochrany se pro účely tohoto zákona rozumí cizinec, který požádal Českou republiku o mezinárodní ochranu, nebo cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v jiném členském státě Evropské unie, je-li Česká republika příslušná k jejímu posuzování.“ Postavení žadatelů o mezinárodní ochranu v České republice za daných skutkových okolností stěžovatelům nepřiznává zákon o azylu, ani jiný právní předpis. Takový závěr je ostatně v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2013, č. j. 4 As 134/2013 - 31 (dostupný na www.nssoud.cz). Je tedy zřejmé, že žalovaná ani krajský soud nebyli oprávněni umístit stěžovatele do příjímacího nebo pobytového střediska. Poukaz stěžovatelů na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2013, č. j. 4 Azs 11/2013 - 20, je zcela nepřipadný. V tam posuzované věci byla Česká republika příslušná k posouzení žádosti žadatelky o azyl podle nařízení Rady (ES) č. 343/2003, ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států.

Žalovaná měla za daných okolností zkoumat, zda existovalo vážné nebezpečí útěku stěžovatele a), zda bylo možné považovat jeho zajištění vzhledem k okolnostem za přiměřené,

popřípadě, jestli nebylo možné zvolit mírnější opatření. Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaná v odůvodnění rozhodnutí v tomto směru učinila dostatečnou úvahu, přičemž zdůraznila okolnosti, za jakých stěžovatelé vycestovali z Maďarska. Z těchto okolností bylo možné dovozovat další záměry stěžovatele a). Z odůvodnění rozhodnutí také vyplývá, že žalovaná si byla vědoma, že stěžovatel a) přicestoval do České republiky se dvěma nezletilými dětmi, a to za faktické situace, kdy přicházelo v úvahu jeho zajištění pouze v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová, ve kterém zákon presumuje pobyt rodiny s dětmi. Je obecně známou informací, kterou uvádí například veřejný ochránce práv, že se zde nacházejí oddělené prostory pro pobyt rodin. Žalovaná se dále zabývala možností aplikovat mírnější opatření podle § 123b či § 123c zákona o pobytu cizinců. Žalovaná tedy učinila úvahy, které od ní lze vyžadovat, a krajský soud tyto úvahy řádně přezkoumal na základě žalobních námitek stěžovatelů.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami stěžovatelů, které poukazují na závěry Evropského soudu pro lidská práva uvedené v rozhodnutí ze dne 19. 1. 2010, ve věci Muskhadzhiyeva a další proti Belgii, č. 41442/07 a v rozhodnutí ze dne 19. 1. 2012, ve věci Popov proti Francii, č. 39472/07. Stěžovatelé v této souvislosti dovodili, že bylo porušeno právo stěžovatelů b) a c) na osobní svobodu podle čl. 5 Úmluvy, právo všech stěžovatelů na rodinný život podle čl. 8 Úmluvy a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Stěžovatelé namítli rovněž porušení práva nebýt mučen podle čl. 3 Úmluvy. Nejvyšší správní soud posoudil obě rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva a dospěl k závěru, že skutkové okolnosti v nyní přezkoumávaném případě jsou výrazně odlišné od skutkových okolností ve stěžovateli namítaných rozhodnutích Evropského soudu pro lidská práva, a to právě proto, že v zařízeních popisovaných v rozhodnutích Evropského soudu pro lidská práva nebyly vytvořeny podmínky pro pobyt dětí. Stěžovatelé nezpochybnili vyjádření žalované k podmínkám v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová, toliko obecně konstatovali, že tyto podmínky jsou srovnatelné s těmi, které popsal Evropský soud pro lidská práva ve věci Muskhadzhiyeva a další proti Belgii. Zcela v rozporu s tímto tvrzením však stěžovatelé uvedli, že jejich zajištění „nelze ospravedlnit podmínkami vytvořenými SUZ pro pobyt dětí v tomto zařízení. Zajištění, byt' s otcem, a i přes snahu pracovníků SUZ jim v průběhu detence nabídnout různé aktivity, nebylo v souladu s čl. 3 a 8 Evropské úmluvy.“

Závěry vyjádřené ve zmíněných rozhodnutích Evropského soudu pro lidská práva proto nelze vztáhnout na nyní posuzovanou věc. Nejvyšší správní soud tedy v souladu s rozsudkem ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, konstatuje, že ubytováním nezletilých dětí, stěžovatelů b) a c), v zařízení pro zajištění cizinců nedošlo ke zbavení jejich osobní svobody, a nemohlo tak dojít k porušení čl. 5 Úmluvy. Současně nemohlo dojít ani k porušení práva na rodinný život podle čl. 8 Úmluvy. Jedinou alternativou vůči umístění stěžovatelů b) a c) v zařízení pro zajištění cizinců by bylo jejich oddělení od stěžovatele a) (jejich otce) a jejich ponechání bez přístřeší a bez finančních prostředků. Žalovaná tedy v souladu s nejlepším zájmem dětí umístila všechny stěžovatele společně do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová, které umožňuje pobyt rodin s dětmi. Ke stejným závěrům dospěl v souladu se zákonem rovněž krajský soud. Své závěry dostatečně odůvodnil, a proto ani v tomto bodě Nejvyšší správní soud nepovažuje jeho rozsudek za nepřezkoumatelný.

Stěžovatelé b) a c) rovněž namítli, že s nimi nebylo jednáno jako s účastníky správního řízení o zajištění jejich otce, stěžovatele a), ačkoliv tím bylo zasaženo do jejich práv, a bylo jim upřeno právo na přístup k soudu. Nejvyšší správní soud k této kasační námitce uvádí, že žalovaná pochybila, když formálně nesprávně v záhlaví svého rozhodnutí neoznačila stěžovatele b) a c) jako účastníky řízení o zajištění stěžovatele a). Z odůvodnění rozhodnutí však vyplývá, že žalovaná zohlednila skutečnost, že stěžovatel a) na území České republiky přicestoval společně se svými dětmi. Stěžovatel a) neuplatnil ve správním řízení jménem svých dětí, stěžovatelů b) a c), žádné námítky a současně nebylo možné očekávat, že by osobní vyjádření

pokračování

stěžovatelů ve věku 3 a 6 let mohlo k řízení, respektive k ochraně jejich vlastních práv, přispět více než vyjádření jejich zákonného zástupce. Z okolností případu rovněž nelze dovozovat, že by stěžovatelům b) a c) bylo zapotřebí ustanovit opatrovníka podle § 32 odst. 2 písm. a) správního řádu, neboť zájmy těchto stěžovatelů nebyly v konfliktu se zájmy stěžovatele a) jakožto jejich zákonného zástupce. Pokud by bylo zjištěno, že se žalovaná nezabývala tvrzeními a stanovisky stěžovatelů b) a c) s odůvodněním, že se nejedná o účastníky řízení o zajištění stěžovatele a), tak by Nejvyšší správní soud musel konstatovat, že stěžovatelé b) a c) byli zkráceni na svých právech. To ovšem není v současnosti posuzovaný případ, neboť pochybení žalované zůstalo toliko v rovině formální chyby, kterou stěžovatelé b) a c) nebyli nijak zkráceni na svých právech. Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud učinil v napadeném rozsudku v tomto směru obsahově stejnou úvahu. Stěžovatelům b) a c) nelze dát za pravdu ani v tom, že bylo zkráceno jejich právo na přístup k soudu. Z napadeného rozsudku zcela jasně vyplývá, že krajský soud jednal se všemi stěžovateli jako s účastníky řízení a přihlížel k veškerým námitkám, které byly vzneseny.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nebyli v tomto řízení procesně úspěšní a žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala. Proto Nejvyšší správní soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu